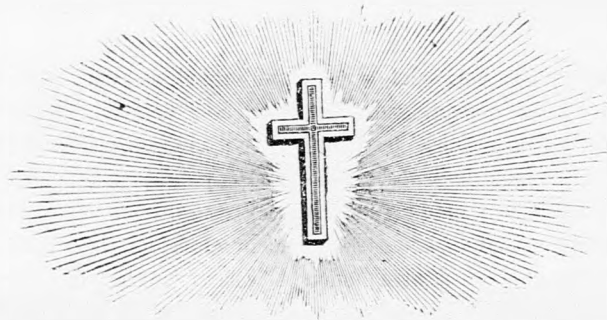

Megjelenik e' lap hetenkint egyszer, csütörtökön. Előfizetheti rá Pesten, a' jó és olcsó könyvkiadó társulat'ügynökénél pest-belvárosi plebánián; Emich Gusztáv' könyv-kereskedésében uri- és kigyó-utca' szegletén. Vidéken a' es. k. postahivataloknál.

Előfizetési díj 1/2 évre Budapesten kihordással 30 kr. félévre 1 ft. pp.; vidékre postán borítékban félévre 1 ft. 20 kr. pp. A' lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a' Katholikus Néplap' szerkesztőségéhez” címezendők. (Pesten a központi papnöveldeben.)

KATHOLIKUS NÉPLAP.

BUDAPESTEN.

9.

Február 27. 1851.

Dicsőség Istennek a' magosságban, és a' földön békesség a' jóakaratu embereknek.

Lukács 2. r. 14. v.

Az egri érsek ő excellentiájának nagybőjti körlevele.

Az egri főegyházi megye' Krisztusban kedves hiveinek Istentől áldást és üdvözetet.

Istennek szent rendeléséből először fogom vetelek, mint főpásztori gondoskodásomra bízott hivaimmel, tartani ez idén a' szent böjti napokat. Alkalmat ad ez nekem, hogy anyaszentegyházunk' ezen rendeletéről, a' szent böjtről, rövid tanítást intézzek hozzátok.

A' böjtölés iránti rendelet és szokás oly régi, mint maga a' Krisztus' anyaszentegyháza: sőt úgy szólván, oly régi, mint maga a' világ. Már az ő testamentomban a' szent proféták és más, Istentől kiválasztott férfiak nemcsak magok böjtöltek, hanem időről időre meghagyták a' népnek is: hogy penitenciatartás és böjtölés által iparkodjanak az Isten' kegyelmét 's irgalmasságát megnyerni. Így szólította föl Jóel proféta a' bün- 's erkölestelenségbe sülyedett Izrael' népet: „Térjete az Urhoz egész lelketekből böjttel, sirással és jajgatással!“¹⁾ Így Jónás proféta' felszólítására „böjtölvén és pe-

nitenciát tartván, megszabadult Ninive' városa a' végső romlástól.“²⁾ Mojzes, mielőtt fölméne Sinai' hegyére, hogy a' törvény' tábláit Isten' kezéből átvegye; ezen szent foglalatossághoz negyvennapos böjtölés által készült.³⁾ Hasonlóképen maga az Isten' Fia 's világ' megváltója, Jézus is, mielőtt nyilvánosan föllépett volna, hogy mennyei tanítását a' világnak hirdesse, negyven napot böjtölésnek és imádságnak szentelt.⁴⁾ Végre, midőn Pál és Barnabás a' Szentlélek' parancsolatjára kiválasztottak, hogy elküldessenek a' pogány nemzeteknek hirdetni az evangéliumot, az antiochiai egyház ezen tettehez szinte böjtölés által készült; „böjtölvén 's imádkozván, és kezeiket rajok tevéen, bocsáták el őket,“ a' mint apostolok' cselekedeteinek könyvében olvassuk.⁵⁾ Ekképen Krisztusban kedves hivaime! mind az ő mind az új szövetségben a' Szentlélektől fölvilágosított és kiválasztott férfiak az imádság- és penitenciatartáshoz csatolták a' böjtöt is, 's erre példájok 's rendeleteik által buzdítottak másokat is.

Ezen tiszteletre méltó példák után indult az anyaszentegyház, mellynek vezetőül Krisztus Urunk a' Szentleket igérte és küldötte, midőn a' közelgő

¹⁾ Jónás' III. ²⁾ Mojzes' 5. K. IX. 9. ³⁾ Máté' IV. 2. ⁴⁾ XIII. 3.

¹⁾ Jóel' II. 12.

negyven napi böjtöt rendelt, és azt, mint a testi kívánságok zabolázására, az önmegtagadás és önmeggyőzés könnyítésére, s a lélek testfölötti uralkodásának erősítésére szolgáló hathatós és üdvös eszközt, híveinek ajánlotta s meghagyta. És ebben áll a czél is, melyet az anyaszentegyház a böjt által elérni és híveiben eszközteni kíváltképen kíván: hogy t. i. ezek a testi kívánságokat megzabolázzán, s a világ mulandó gyönyörűségeitől magokat elvonván, a keresztény önmegtagadás által életök legfőbb föladatára, a jámbor s erényes életre hajlandókká s alkalmasokká tétessenek.

Vessétek tehát magatokat Krisztusban kedvelteim! fiui alázattal az anyaszentegyháznak böjti törvénye alá, és ne engedjétek magatokat elesábittatni azoknak álnok szavai által, kik büszke megvetéssel gunyolják, kárhozzátják a böjtölést. Minek, ugy mondják sokan, a böjt? a jámbor s erkölcsös élet teszi egyedül kedvessé az embert Isten előtt. Igen; de nincs erény, nincs keresztény jámborság önmegtagadás nélkül! „Ha ki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztét, és kövessen engem!” így szól isteni Mesterünk,¹⁾ s ekképen a maga követésére s a mennyországba jutásra első föltételül tüzi ki az önmegtagadást. Már pedig, a kiből nincs elegendő erő, hogy magától megvonja az anyaszentegyháza által eltiltott étkeknek használatát: miképen várhatók attól, hogy elegendő erővel bírjon a testi szenvedélyek zabolázására, a gonosz kívánságok legyőzésére? Ki a kisebbek s könnyebbekben nem hallgat s nem hajol Istennek és az Ő szentegyházának szavára, parancsolatjára, az kétségen kívül a nagyobbak és nehezebbekben annál kevesebbé fog arra hallgatni és hajolni!

Mások ismét azon ellenvetéssel állanak elő, hogy a szegény ugy is böjtöl, nem lévén fölösleg, melyet mérték fölött használhatna. A szegények és szűkölködöktől, kiknek különben is alig van több eledelök, mint mennyi életök föntartására mellözhetlenül szükséges, nem azt kívánja az anyaszentegyház, hogy böjti napokon magoktól ezt is megvonják; hanem hogy szegénységüket Istennek följánlják, mennyei Atyjoknak rendelésein fiui alá-

¹⁾ Máté XVI. 24.

zatosággal megnyugodjanak, indulataikat zabolázzák, és a vétectől magokat annál nagyobb gondossággal visszatartóztassák. Ekképen, ha az ilyenek szegénységök miatt talán nem tartóztathatnák is meg magukat az anyaszentegyház által tiltott valamely eledelnek használatától, böjtölnek mégis erkölcsileg, megtartják szellemét az anyaszentegyház böjti parancsolatjának: minthogy az a külső böjtölést csak eszköz gyanánt rendelt a mi belső megszentelésünkre. Ellenben, a kik külsőképen böjtölnek ugyan, de, mintha ez által mindenre fölszabadítva vélnék magukat, indulataiknak szabad tért engednek, s vétkes cselekedeteket követnek el; eltérnek a böjtnek czéljától, s annak érdemétől s hasznától megfosztják magukat: mert az anyaszentegyház szándéka a böjtre nézve az, hogy az étel- s italban való önmegtartóztatással összekapcsoljuk a bűn s erkölestelenségtől ment életet is. Ezen értelemben mondja szent Agoston: „Ez az Ur akarata, hogy midőn némely ételtől megtartóztatjuk magunkat, egyszersmind tartóztassuk meg a bűntől is.” És másutt: „Főképen tartóztassuk magunkat a bűntől, nehogy a mi böjtölésünk is, mint a zsidóké, elvettessék Istentől.”

A bűnt kerülő jámbor életen kívül kívánja továbbá az anyaszentegyház, hogy külső, testi böjtölésünket ajtatos imádsággal szenteljük meg. „Lásátok,” így ír szent Bernát, „miként segíti egymást a böjtölés és imádság! Az imádság erőt ad a böjtölésre, a böjtölés pedig Isten malasztját szerzi meg az imádságra; a böjtölés erősíti az imádságot, az imádság megszenteli a böjtölést.” — Imádkozzatok tehát Krisztusban kedves híveim! a bekövetkező szent böjtnek napjaiban, boruljatok térdre a fölfeszített Jézusnak lábaihoz, ki „engesztelő áldozatul följánlotta magát bűneinkért, és nemcsak a mieinkért, hanem az egész világ bűneikért is.” Imádkozzatok megtörődött szívvvel vétkeitekért: mert ki az közülünk, ki mentnek mondhatná magát minden bűntől?²⁾ Imádkozzatok, hogy a tékozló fiuval visszatérhessetek a mennyei Atyához, buzgón könyörögven kegyelmeért: „Atyám! vétkeztem az ég ellen és te ellened; nem vagyok méltó, hogy fiadnak hivattassam.”³⁾ Imádkozzatok,

¹⁾ Ján. I. L. II. 2. ²⁾ Ján. I. L. I. 8. ³⁾ Luk. XV. 18 és 19.

hogy megváltozván gondolataitokban, „ne uralkodjék többé a' bűn a' ti halandó testetekben, hogy az ő kívánságainak engedjétek;“¹⁾ és hogy ezentul „ne magatoknak éljétek, hanem annak, ki értünk meghalt és föltámadott, Krisztus Jézusnak.“²⁾ Imádkozzatok továbbá anyaszentegyházunk' békés és nyugodt állapotjáért; imádkozzatok egyházi és világi előjáróitokért, hogy kiknek kezeikbe Isten hatalmat adott,³⁾ ezt polgártársaik' boldogítására használják; elvégre imádkozzatok minden embertársaitokért, különösen, hogy a' fiatal nemzedékben az engedelmesség és alázatosság, a' mértékletesség és jámborság, az egész családokban pedig a' régi vallássosság, jámbor keresztény szokások és fegyelem ismét uralkodjanak, és ezen keresztény erkölcsök' gyakorlása által terjedjen az Isten' országa a' földön, és térjen vissza az Ő áldása az egész emberi nemre.

Végre kívánja még az anyaszentegyház, hogy a' bűntőlés' idejét a' keresztény irgalmasság' tetteivel szenteljék meg. „A' mit elvontál testedtől, azt közöljed az éhezővel;“ mond nisszai szent Gergely. „Teljesítsd az irgalmasság' kötelességeit!“ így szól szent Ágoston, és „megszenteljed bűntödet.“⁴⁾ Ime így intenek minket a' bűntre a' szent atyák és anyaszentegyházunknak tiszteleire méltó tanítói! Kövessük tehát ezeknek intéseiket, és a' mennyire tőlünk telik, nyújtunk segédelmet szegény szűkölködő felebarátunknak : hogy bűntőlésünk kedves legyen az Ur előtt, és „kínseket gyűjtsünk magunknak mennyben, melyeket sem a' rozsda, sem a' moly meg nem emész, sem a' tolvajok ki nem ásnak és el nem lopnak;“⁵⁾ sem egyéb balesemény tőlünk el nem rabolhat.

Azokra nézve azonban, kik az anyaszentegyháznak ezen rendeletét, t. i. a' külső bűntőlést és a' hus eledelektől való megtartóztatást, vagy éltes koruk, vagy betegség, vagy nehéz munkálódás, vagy épen szegénység miatt meg nem tarthatnák, fölhatalmazzuk az illető lelkipásztorokat : hogy az ilyeneknek a' körülményekhez képest engedelmet adhassanak, s őket fölmenthessék az anyaszentegyháznak ezen szent bűntre vonatkozó rendeletei alól.

¹⁾ Rom. VI. 12. ²⁾ Korint. 2. L. V. 15. ³⁾ Rom. XIII. 1. ⁴⁾ Máté VI. 20.

Krisztusban kedves hűveim! „csak egy a' szükséges, melyet választhatunk, mely el nem vétetik tőlünk;“¹⁾ egy, a' mi bennünket Isten előtt kedvesekké tehet, életben halálban vigasztalhat, s örökké boldogíthat; s ez az egy : „az Istent szeretni, imádni, és egyedül neki szolgálni.“²⁾ Ezért kívánja az anyaszentegyház, hogy főképen a' közelgő böjti időben, mint a' kegyelem' különös napjaiban, óvakodjunk azon könnyelműségtől, mely nem az Istennek, hanem a' világnak és testi kívánságoknak szolgál; mely a' lélekkel nem keveset törődve, ennek üdvösségét veszélyeztet; kívánja, hogy főképen most iparkodjunk magunknak megszerezni azon lelki megigazolást, mely egyedül képes bennünket Isten előtt kedvesekké tenni. Erre czéloz az anyaszentegyház, midőn mindjárt a' böjti kezdetén fejünket hamuval behintetve, bennünket életünk' mulandóságára emlékeztet; erre czéloz azon szent komolyság és gyász által, melyet a' bűntőlés' egész idejére magára ölt; erre czéloznak azon rendeletei, hogy a' nagy böjti idő alatt magunkat némely eledelektől megtartóztassuk, s minden lármasabb vigasztól elvonjuk; ellenben a' gyakoribb egyházi szertartások- bűnbánati ajtatosságok és szent elmélkedésekben annál buzgóbban részt vegyünk, és ekképen magunkba száljunk; szóval erre czéloznak mindazon előkészületek, melyeket az anyaszentegyház tesz, hogy a' husvéti szent gyónásban és az Ur' testében méltán részesüljünk, s ekképen kitisztulván szeanyainkból, Urunk' és Údvezítőnk' föltámadásának ünnepét üdvösen megülhessük.

Hogy pedig ez idei szent bűntőlés' napjait annál méltóbban s Isten előtt kedvesebben tölthessük, még egy eszközt nyújtott nekünk anyaszentegyházunk' főpásztor IX. Pius pápa. Az anyaszentegyháznak régi szokása szerint t. i. a' romai pápák minden 25-dik évben „jubileumi teljes buesut“ szoktak volt hirdetni, alkalmat óhajtván ekképen a' világ' minden hűveinek nyújtani : hogy illy rendkívüli ajtatosság által annál nagyobb buzgóságra induljanak, az Isten' irgalmasságát annál inkább megnyerjék, s az Ő kegyelmeiben annál bővebb mértékben részesüljenek. Ez a' mult évben a' zavarok

¹⁾ Luk. X. 42. ²⁾ Máté IV. 10.

miatt, mellyek kényteleníték magát az anyaszent-
egyház' fejét birodalma' határain kívül keresni me-
nedéket, meg nem történhetvén; ugyanazon római
szentséges pápa megengedte: hogy ezen a' mult
évben elmaradt jubileumot a' hívek a' világ' min-
den részeiben a' most folyó esztendőben tarthassák
meg, 's részesülhessenek annak lelki hasznaiban.
Minek következtében ő szentségétől nyert hatal-
mannál fogva rendelem: hogy mindazok, kik böjt'
máshavának 16-tól, vagyis böjt' második vásár-
napjától egész szent György havának 13-ig, azaz
Virágvasárnapig az erre kirendelendő templomot
háromszor ajtatosan meglátogatják, és ott a' szo-
kott bucsu' elnyerésére meghatározott imádságokat
elmondják, tehetségökhöz képest alamizsnálkodnak,
egy napot a' szokottnál szorosabb böjtre szentel-
nek, és büneiket töredelmesen meggyónván, azok-
tól földoztatnak, 's az imádandó Oltári Szentséget
méltóképen magukhoz veszik, egyszersmind része-
sek leendnek a' jubileumi teljes bucsunak elnye-
résében: a' mint erről illető lelkipásztoraitok ren-
delésem szerint bővebben értesíteni fognak henne-
teket.

Alkalmat nyertetek tehát Krisztusban kedves
híveim! ezen egyébiránt is szent böjti napokban
egyszer-mind jubileumi bucsuban részt vehetni. —
Használjátok azért e' kegyelem' napjait, és tökéletes
bűnbánó szívvel folyamodjatok Istenhez: törődött
lélekkel megutálván elkövetett vétkeiteket, „ujulja-
tok meg a' ti elméteknek lelkében, és öltözzetek uj
emberben, a' ki Isten szerint teremtetett az igaz-
ságban és az igazságnak szentségében... Minden
keseredés, harag, bosszonkodás, káromlás kivettes-
sék közületek minden gonoszsággal együtt. Legye-
tek pedig egymáshoz kegyesek, irgalmasak, meg-
engedvén egymásnak, a' mint Isten is¹⁾ Krisztusban
megengedett nektek.¹⁾

„A' mi Urunk Jézus Krisztusnak kegyelme
mindnyájatokkal.“ Amen.²⁾

Kelt Egerben érseki lakunkban böjt' előha-
vának első napján, Urunk' megtestesülésének ezer
nyolczszáz ötvenegyedik évében.

(P. H.)

Béla m. k.
érsek.

Bizzunk Istenben.

Faród nevű kised helységben lakott Péter
gazda a' csendes életet élő jámbor és ajtatos család
atya; épen az elvégzett napi munka után este felé
a' szántóföldről ballaga haza egyetlen fiával a' tí-
zenkét éves Jancsival, ki még iskolába járó szelid
gyermek volt, a' vásár és ünnepnapj szent tanítá-
sokra délelőtt és után mindig szorgalmasan meg-
jelent, 's azokat végig figyelmetesen hallgatta, a'
mezőről mentek haza igen, 's utjok épen az ura-
ság' földel mellett térvén el, előbbi szinte ajtatos
dolgokról folyó beszédüket Jancsi félbe szakasztva,
így kezdi egy új tárgyról szavait: „Gazdag ura-
ságunknak szántóföldcét látván, eszembe jut, ugy-
mond, egy vasárnapi evangelium, mellyben a' dus
gazdag ember- és szegény Lázárról beszélt a' tisz-
telendő ur, és szépen elmondta, milyen kegyetlen
ember volt azon gazdag ember, ezenkívül még
gonosz is, mert csak evett, ivott, mulatott, és mást

¹⁾ Efez. IV. 23. és 31. 32. ²⁾ Thessal. 2. L. III. 18.

nem tett; mondta azután, hogy egy szegény Lázár nevű koldus ment hozzá egyszer éppen akkor, midőn nála nagy multság volt, 's csak az asztalról lehulló morzsáért könyörgött szegény, 's lássa édes apám senki nem adott neki semmit, hanem csak egy kutya nyalogatta szegénynek sebeit (mint főnebb a kép is ábrázolja), de meg is büntette ám az Isten azt a rossz gazdagot, a mint tisztelendő ur később mondá, mert a pokolra jutott. És ime édes apám! én nem tudom hogyan van, azóta ki nem tudom állni a gazdag embereket, és ezt a mi uraságunkat sem, mert ez is olyan gazdag, mint az az evangéliumi ember és bizonyára ennek is pokolba kell menni. „Édes fiam! megszólalt végre az apa, ki eddig figyelemmel kísérelte fiának bárgyú észrevételeit, nagyot hibázol, ugymond, ha így vélekedel, 's már pedig arra nézve is, mivel az evangéliumi gazdag miatt minden gazdag emberre teannyira haragszol, hisz tanultad a katekismusban, hogy még az ellenséget is kell szeretni, tehát senkire, még a rossz emberre sem szabad haragudni, hanem csak rossz tettére. De továbbá mondat fiam! hogy tisztelendő urtól hallottad egyik predikációjában: miszerint azon evangéliumi gazdag pokolba vettett, és te most már azt gondold, hogy egy gazdag sem üdvözülhet. Fiam! itt ismét nagyon hibázol, tehát ügyelj szavaimra. Lásd és tud meg, azon evangéliumi gazdagot sem gazdagsága juttatta pokolra, hanem mivel gazdagságát rossz célra használta föl és rossz ember volt; hisz a sok vagyont, a gazdagságot is az Isten adja, tehát az rossz nem lehet. Tudom hallottad a bibliában, hogy Jóbót is az Isten áldá meg oly sok vagyonnal; tehát nem minden gazdag ember kárhozik el, ha mindjárt mulat is az ő javaiból, hisz maga a Isten mondja: „Jónak láttam, hogy egyék, igyék, és örvendezzen az ember az ő munkájából, mellyel fáradozott a nap alatt élte napjaiban, mellyeket Istentől nyert,“ igen; hanem csak azon gazdag forog veszélyben, a ki mint az evangéliumi csak fényezésre és multságokra pazarolja vagyonát, Istenéről 's üdvéről soha sem gondolkodván. „Jól van édes apám, közbe-vág hirtelen az eszes gyermek, de most egy más kérdést tesz: tisztelendő ur azt is mondta a multkor a templomban, hogy azon szegény Lázár, kiről előbb is beszéltünk, mennyországba ju-

tott, tehát minden szegény mennyországba megy? „Ismét hibázol édes fiam! válaszol a jó atya, igen mennyországba jut a szegény, ha úgy tölti életét, mint a szegény Lázár, vagy is ha szegény lévén, szegény sorsával is, megelégedten és Isten akaratja szerint él. De lásd fiam! sokan vannak ám rossz szegények is kik dologtalanok, vagyonukat rossz és pazar élet által tönkre tévén jutottak szegénységre, 's Istenről soha sem emlékeznek meg, az ilyenek hogyan juthatnának azon örök hazába, hová eljutott a szegény sorsát békésen tűrő jámbor életű Lázár.“

Hogyan van az, így kérde a szemes fiu, édes apám! hogy még ma is vannak sokan olyan rossz emberek, mint az az evangéliumi, ki pokolra jutott és jól foly nekik dolgok: vannak ellenben oly jámborok is, mint Lázár, ki mennyországba ment, és ezeket csak nyomoruság éri mindig a földön. Épen kérdését végezé a fiu, midőn mellettök termett a falunak tisztos öreg lekipásztora, ki éppen délutáni sétájából térvén haza, a „dicsértessék a Jézus neve“ üdvözlés elfogadása után az ismert jámbor Péter gazdának társaságában folytatá útját haza felé. No Jancsi miről beszélgetél oly hevesen édes apáddal? szól a gyermekhez fordulva az öszbeborult lelki atya. A szent tanításokról beszélgettünk, felel helyette a jó atya, 's éppen jökor érkezett tisztelő ur, fiam egy nehezebb kérdést adott föl a megoldásra, 's ezzel ismétlé a plebános előtt fia kérdését, az előbbieket is röviden érintvén, mire a plebános a dolgot azonnal felfogva imígy kezdi szavait: „Az igaz, ugymond, fiam! még maiglan is sokan vannak olyan dus-gazdagok, mint az evangéliumi, és sokan hasonlók a szegény Lázárhoz, 's szeretnének is az emberek közül sokan végcélból Lázár lenni, de csak azért, mivel szerencsés halála volt; senki sem szeretné azonban az evangéliumi gazdag állását, de csak azért, mivel az szerencsétlen véget ért. A végcélról legkevesbé gondolkodnak az emberek, csak a gazdagság, pénz, evés, ivás és gyönyörök után ásitoznak, ez náluk a fő dolog. Ezen földiek utáni nagy vágyból van általában az, hogy a gazdag boldognak, a szegény szerencsétlennek tartatik közönségesen a földön; innét a békétlenség az alsó néposztályban 's amaz irigy pillanatok kivált jelen korunkban a vagyonosok

ellen, a' melly irigység az által még nagyobb fokra hág, mivel a' mint Jancsi fiaim te is megjegyzed: mert sokan vannak, kik rossz életűek és mégis boldogok és gazdagok; midőn ellenben sok szegény de istenfelő ember nyomorral küzd és alig van kenyere. Ez mind igaz fiaim, hogy mai napjainkban is látunk illyeket történni, de ez így volt a' világ' kezdetétől fogva mindig. Talán hallottatok már a' pogány Nero római császár' kegyetlen üldözései 's gonoszságáról valamit, ki éjjel-nappal azon torte fejét, minő kinokkal végeztesse ki a' keresztényeket; ki anyját, tanítóját megölette: és lám mégis annyi kincsesel bírt, hogy utoljára nem tudván hova tenni, egy arany palota' építésére pazarolta föl. Oh pedig hány szegény élhetett volna el abból, a' mit ő így elszarolt, hány olyan nyomorult élhetett volna el abból, minőt napjainkban is az éhségtől gyötörtetve száraz látunk utszák és utfeleken heverni, ki szegény volt mikor még született, ki tehát nem maga oka szegénységének, nem renyhe, nem gonosz ember, hanem igazi keresztény, és mégis ennyit szenved." „Épen ez az, közbeszólt Péter gazda, minek okát előbb Jancsi kérdezé, miszerint hogyan van az, hogy sok dologtalan, renyhe, rossz életű ember mindenben bőséget lát; míg mi szegény földművesek — mintegy elkeseredéssel jelelé meg — izzadva és fáradsággal is alig tudjuk megkeresni fekete kenyérünket, alig tengődhetünk: ismertem így folytatja beszédét elkeseredve, egy jámbor keresztény házat, mellynek szorgalmas és jó ker. lakói izzadva keresék napi táplálékukat, istenfelő család volt, 's egyik szerencsétlenség náluk a' másikat érte, egyetlen tehenök volt, 's egyik reggel azt dögölve találják; de még ez nem elég, egy pár sertéssel bírtak még 's gondolván, ha az Isten tehenünket elvette, majd iparkodjunk sertéseinkből még valamit szerezni; 's ime reggelre virradnak, 's sertéseik sincsenek: 's most már mindenok oda volt, a' nyomor és kétségbeesés maradt fel számukra: ellenben ismertem épen a' jó háznak szomszédját, folytatja mindig elkeseredettebben Péter, ki rossz keresztény, ellenséges szomszéd, káromkodó, szóval gonosz ember volt, 's mégis szerencse és áldás volt házában. Ime tisztelendő plébános ur, hogyan magyarázza mindezeket, hogy vigasztalja magát a' szegény ember, midőn látja, hogy

az Isten, ki legigazságosabb, illyeket történni megenged?" A' tisztos öszbeborult lelki atya végre, ki mindeddig figyelemmel kíséré jámbor hívének keserű észrevételeit, amannak beszéde' végeztével így kezdi szavait: „Az igaz fiaim! hasonló dolgok, minőkről most elmélkedünk, különösen tünnek föl az ember előtt, 's már hajdan a' szent férfiak is törték ezen fejöket, hogy lehet az, hogy a' jámbornak rosszul, a' gonosznak jobbra jól foly dolga e' földön. Jeremiás proféta is csudálkozva kérdé magától: „Mi oka ugymond, hogy olly jól vagyon állapotjuk, és miért boldogíttatnak mindnyájan, a' kik vétkeznek, és hamisan cselekesznek?" Az istenfelő Dávid király, sőt még a' fölvilágosodott és éles elméjű sz. Ágoston is hasonlólag haboztak e' dolog iránt, és okát meg nem foghatták. A' pogányok is ezt veték hajdan szemekre a' keresztényeknek, igazságtalansággal vádolván a' keresztények' Istenét; de még maga a' világosság' világossága, Jézus is egyenesen azt mondja tanítványaihoz: „Ti sirni fogtok, a' világ pedig örvendeni." illy formán nyilatkozik a' nagy apostol sz. Pál is." Tehát csak igaz: miszerint az Isten' akarata szerint történik, hogy a' gazdag ember a' boldog e' földön, a' jó pedig szenved," kérdi közbeszólvá Péter? „Igaz válaszol a' pásztor, az Isten ezt történni megengedi, de gondold el Péter, meddig tart ezen boldogság, egy kis rövid idő, így van megírva, és a' boldogság eltűnt: néhány esztendő, és mindennek vége; ma még el és büszkélkedik a' kevély gazdag, holnap már kinyújtóztatják, és mi haszna van a' hatalom-, a' büszkeség-, a' kincsekből? Nemde tanultál a' bibliában Jancsi a' kevély az Isten káromló Nabukodonozorról, ki fenhargon hirdette ki, hogy a' ki az ő aranyképét nem imádja, a' halál' fia, és vakmerő büszkeséggel kiálta fel: Ki azon Isten, ugymond, ki a' parancsoknak ellenszegülőt képes megszabadítani? De lásd alig mulik el egy pár év, és ime a' hatalmas kevély király az állatok' sorába taszítottatik az Istenől, és barom gyanánt füvet eszik; a' kegyetlen istenkáromló Antiochust pedig a' férgek evék meg; 's no lássátok fiaim ilyen a' világi nagyság és boldogság „egy rövid idő, így szól sz. Dávid és a' vétkes ninesztöbbsé, elszárad mint a' fű, hervad mint a' virág." Az igaz nagy a' különbség, ott egy kevély világfia pompás hintóban gazdagon föl-

szerszámozott lovakon jár: midőn a' szegény földműves kisdéd lovait fakocsijába silány szerszámra fogja be: de ime este van, kifogják a' lovakat, 's a' fényes szerszámú ló olly meztlenül áll az istállóban, mint ama' szegény paraszt-ló. Így van ez a' gazdagságtól környezett gonosz emberekkel is, kik vigbu nélküli életet élnek, 's a' földi örömek' örömben usznak; míg a' szegény jámbor keresztény majd mindenkitől megvetette keserü kenyerén alig tengődhetik. Azonban csak egy kis béketűrés, és fordulni fog a' koczka, jő a' végső este, kopogtat a' halál, még egy szivverés, és vége a' földi uraságnak, meg kell válni a' drágaságoktól; meg mindentől. És most hova megy eme' a' világtól boldognak hirdetett ember?

Minő nagy változás! a' pompás szobákból, a' puha ágyból az égőtűzre, a' vig tréfás társaságból a' pokol' iszonyaira, az elkárhozottak', az ördögök' társaságába. No lássátok fiaim! folytatja ismét intve a' jó pásztor, van-e valami irigylendő az Istent elhagyottak' szerencséjén és földi boldogságán? Bizonyára nincs. Ellenben csak örvendhetnek a' szegények, kik nyomoruságuk' daczára is Istennek híven szolgálnak; mert szenvedéseik rövid ideig tartó, 's keserü könnyük' édesekké válnak e' rövid vándorlás utáni örök hazában.

Tóth Imre.

Katholikus hitélet.

V.

Bódy a febr. 6. A' sok mende-monda hir között, melyek ujabbán ismét lábra kapnak, halljatok szeretett testvéreim Borsod' felsőbb részeiről is valamit. Az én hirem nem fogja felzaklatni kebleiteket, nem kelt azokban utólrhetlen vágyódásokat, hanem e' helyett lelki örömben részesít. Legyetek tehát ti is, mint jó testvéreink örömeinek részesei. Csak kérlek, egyszerű irásomért meg ne ítéljete; mert az én kezem kaszát, kapát, és nem tollat szokott forgatni.

Mi szegény bódvai katolikusok 300 évig tévelyegtünk templom és tulajdon pásztor nélkül, elszórva idegen vallásuk közé, kik egykori kath. atyáink' templomát bírják; és sírtunk mint Izrael' népe Babylon folyóinak partjain, epedve ohajtván: hogy emelkedjék már köztünk hajlék az Urnak, hol az oltár' vérméltű áldozata mellett, szivünk' tiszta áldozatát is bemutat-hassuk.

Miért így epedezve sovárogtunk, elvégre teljesült, midőn legnagyobb lelki örömünkre öt évvel ez előtt kápolnácskánk felszenteltetett. De az oltárt kivéve, hiányzottak abban a' legszükségesebb templomi készülétek is. A' hold. Szület ábrázoló oltárképet egy jólelkű protestans (Szathmári Király József volt főispáni helyettes) ajánlatából bírjuk; a' székeket egyik lakos társunk Tudós József ön költségén készítette; 's a' mult őszszel egy szegény, kézi munkája utáá élő özvegy, Blasko Jánosné gyönyörű két zászló készítéséhez fogott; kit midőn tiszt. plebános urunk a' szükséges költségek' nagyobb mennyiségére figyelmeztetne, így válaszolt: kedés tiszt. plebános ur! nekem adott az Isten erőt, hogy megszerezhessem napi élelmemet, a' többi, a' mivel bírok, örömet nyujtom az ő tiszteletére; és ha teszek valamit, ohajtom, hogy ne legyen az Kain, hanem Ábel' áldozata. — A' zászlók elkészülvén, Mária nagy asszonyunk' fogantatása' ünnepén szenteltettek fel Nt. Eperjesy Sándor szendrei lelkes és esperes ur által, melly alkalommal mondott beszéde tiszt. plebános urunknak azon üdvösséges gondolatot ébresztette fel bennünk: hogy ha egy szegény özvegy ennyit áldozhat Isten' tiszteletére, mi számosan, habár szegény zsellérek és cselédek vagyunk, mégis összerakosgatott filléreinkkel templomunknak többi szükségsein hasonlóképen segíthetnénk. 'S mivel legnagyobb hiányát láttuk egy orgonának, melly istenes énekeinket szelid hangjával az ég felé kísérje, felszólítottuk említett plebános urunkat, hogy legyen tanácsadónk e' szent szándékunk' kivitelében. Ő örült a' felszólításnak, 's az Istenházában buzdító szavakat intézvén hozzánk, isteni tisztelet után, az iskolaháznál összegyűjtött bennünket, hol a' legutolsó szegény napszámos is olly készséggel adta át néhány krajezárját, miszerint azonnal több összekerült 200 forintnál, mihez — Lásse meg nekik a' jó Isten — néhány protestánsok is járultak. Az ég így megáldván első lépésünket, el nem esüggedtünk a' többi szükséges költségek' megszerzésére nézve sem; különösen én alulírt a' többi hívek' megbizásából alázatos folyamodványnyal utnak indultam Egerbe új fő lelkipásztorunkhoz, az érselelén, 's a' főndő káptalan' egyes tagjaihoz, kik előtt szóval is előterjesztettem, mennyire ohajtanánk egy orgonát templomunk' számára megszerezni; azonban mindea készsége igyekezetünk mellett sem vagyunk képesek annak egész árát előállítani: kérjük tehát, hogy a' szükséges summa' kiegészítéséhez nagy kegyelműök szerint járulni méltóztassanak. Én ének ő ezellenlétje látván szent szándékunkat, maga elébe bocsátott, 's mint egy jó atya saját fiával beszélgetett velem; átnezte azon ívet, hol az adakozók' nevei lel voltak jegyezve, kitudakozta szükségünket, vigasztalt 's vigasztaló szavait végre 50 forinttal tette nyomatékosabbá. De a' főndő káptalan egyes tagjai sem vonták meg

tőlünk adakozó kezeit; így főndő Bezzeg András 50, Roskoványi Agoston 100, Máriassy Gábor 25 főt ajándékoztak, mit a többi főndő urak kegyes adományaikkal annyira növeltek, hogy ezen utannak mintegy 300 frnyi sikere lett. És ime, mit illy pénzsűk időben reményleni sem mertünk, négy hét lefolyása alatt a csinos kis orgona már templomunkban áll, mellyen az első próba. sz. mise felajánlása mellett, ma tartatott meg. — Midőn megharsant új orgonánk hangja, az öröm miatt repdesett szívünk, 's mind én, mind sok más ker. kath. testvéreim örömkönyeket hullattunk, hálákat adván Isten ő szent felségének, hogy jó szándékunkat illy rövid idő alatt sikerrel koronázta meg; Őrvén egyszermind, hogy áldja meg azokat, kik gyámoltalan szegénységünket fölsegíteni kegyeskedtek. Vegyék ők e lapok útján is kegyes ajánlataikért együgyű szívünk mélyéből fakadó hálados köszönetünket....

Keresztény testvéreim! engedjétek meg e tudósításhoz még egy észrevételt ragasztanom. 1848-tól fogva egyházi tekintetben nagyon megváltoztak az idők. Az előtt templomainkról, 's egyéb lelki szükségainkről a földesurak gondoskodtak; de miután ezek jövedelmeit nagy részét a robot és dézma megszűnésével elvesztették, templomainknak és isteni tiszteletünk fentartásának terhe tulajdon vállainkra nehezedett. Ne támaszkodjunk tehát ezentul földesurainkra: mert így elpusztulnak iskoláink, összeroskadnak templomaink, rongyokká szakadoznak templomi öltözeteink: hanem e helyett vessük reményiségünket Istennek segítségébe 's támaszkodjunk tulajdon igyekezetünkre. Ki Istenben bizik, el nem hagyatik; ki serényen munkához lát, azt Isten is segíti, de a földi hatalmasok sem vonják meg tőle segédelmöket: míg azt, ki csak mástól vár mindent, mint tunyát és érdemtelent elutasítják. Csak igaz azon vers, mit még gyermek koromban megtanultam:

Ne csüggedj el ha szegény vagy;
Mert az égi hatalom nagy.
Légy serény 's bizz Istenedben,
Megsegít ő inségedben.

P. Kovács Mihály,
bódvai egyházatyja.

Különbfélelek.

Angolországban febr. 4-én az országgyűlés megnyitott. A királyné a megnyitó beszédben

ugyan azt mondta, hogy katolikus alattvalóinak vallásszabadságát nem akarja sérteni, azonban az angol főminister Russell, királynéja szavait meghazudtolja, mert az országgyűlesten olly törvényt kívánt hozatni, melly szerint a katolikus püspököknek Angolországban, Irlandban, Skotliában nem szabad élni azon címekkel, mellyeket a pápától kaptak. Továbbá mindaz, mi az illykép címzett püspököknek végrendeletileg hagyományoztatik, a koronáé leend. Ime így bánik a protestans angol kormány katolikus alattvalóival, 's mégis ő panaszkodik, hogy a pápa támada meg az angol kormányt. Itt eszükbe jut a mese a farkasról, ki ugyanazon patakból, de föntebb, ivott, mellyből a jóval lentebb álló bárány. Ekkor a farkas lemegy a bárányhoz 's haragosan kérdőre vonja őtet: „mit zavarod föl nekem a vizet?“ — Hasztalan mondja a bárány: „Hiszen nem zavarhattam föl, mert te magasabban állottál nálam!“ A farkas őt megragadá és szét-tépé.

Keresztény könyvtár.

„A szent Keresztut tizenegyz statióban: és Krisztus urunk szenvedésének története.“ 15 képpel. Székesfejervárott 1851. k. S. rét 57 lap. Ára kemény borítékban 10 kr. pengő. Megrendelhetni alólírott nál Székesfejervárott.

A nagy-bőjt a jattosságok alkalmával, néhány évtől fogva tapasztalván, hogy a kereszt-ut gyakorlásában ajtatoskodó hívek az erre szükséges könyvnek hiányát látják, részint tehát e hiány pótlására, részint pedig az ajtatosság nagyobb előmozdítására, miután a szükséges képmetszeteket megszerzém, azt ujonan bővítve kiadám. A kiállítás csinos, 's ehhez képest ára is mérsékelt. A hívek kezében magán ajtatossággal is lehetvén használni, azt az ügy barátainak figyelmébe ajánlja

Pauer János m. k.

papnöv. lelkigazgató, 's az egyh. történet és törvények r. tanítója.

A nagy-bőjt 's husvétüi gyónás közeledtével alkalmat veszünk ezennel figyelmeztetni tisztelettel az illetőket, hogy a „Lelkismeret-tüköre“ az Isten és anyaszentegyháza parancsolatainak világánál, Nogáll János, a pesti növendékpapság igazgatójától“ második és pedig az elsőnél sokkal bővebb kiadásban megjelent, és kapható szerzőnél a papnöveldében, és nt. Sujánszky Antal, pest-belvárosi káplán urnál. Ára füzve 3 kr. szines borítékban kötve 4 kr. p. p.

Kiadja „a jó és olcsó könyvkiadó társulat“ ideiglenes szerkesztő Blümelhuber Ferencz.

Eisenfels és Emich könyvnyomdája, uri-uteza, 449. sz.